

նիւթական և բարոյական օգնութիւն պիտի ջանայ հասցնել հայ արկածեալներին:

Հիմնում է Փարիզի մէջ հայկական մի թանգարան ու հայկական մեծ մատենադարան, ուր պիտի հաւաքուին հայերէն լեզուով երևացող բոլոր լրագիրներ, գրքեր, հին ձեռագրեր, և օտար լեզուներով Հայոց մասին լոյս տեսած բոլոր հրատարակութիւններ:

Աշխատում է հիմնել Փարիզի մէջ գիշերօթիկ միջնակարգ Կոլէժ-վարժապետանոց:

Հիմնում է «Համագգային ֆօնդ» (fonds), որ պիտի պահուի ևրոպական մի մեծ դրամատան մէջ ըստ որոշման ընդհ. ժողովին:

«Միութիւնը կազմակերպում է այսպէս».—

Անգամակցում է ամեն հայ ու հայուհի: Տարեկան անդամավճարն է 10 ֆրանկ (3-75 կ). «Ճշտական» անդամ լինել ցանկացողը վճարում է միանուագ 250 ֆր. «բարերար անդամը» վճարում է 2500 ֆր.: «Պատուի անդամ» կոչում են հայ օտարագիրք, որոնք կարեոր աշակցութիւն են նուիրում ընկ. նիւթական ու բարոյական բարգաւաճման:

Նուէր ընդունում է թէ գումարով և թէ հին ձեռագրեր գեղարուեատ. իրեր, հին դրամներ և այլն և այլն:

Տնօրէն խորհուրդը, որ վարհում է ընկ. գործեր, բաղկանում է 7 անդամից, Ատենապետ, փոխ-Ատենապետ, Ատենապետ, գանձապահ և երեք խորհրդական անդամ:

Առաջին տնօրէն խորհուրդը հիմնադիր ընդհ. ժողովից ընտրուած է հետևեալ կերպով.—պ. պ. Ներսէս խան Ներսէսեան, ատենապետ. Շիրվանզադէ, փոխ-ատենապետ, Համբարձում Մելիքեան, Գանձապահ, Ա. Զօպանեան, ատենապետ, բժշկապետ Աւետիք Բարյեան, Յ. Խոկենդեր և Մ. Յովակի-մեան:

«Միութիւնը» ունի իւր ընդ. ժողովը, ծժանդակ մասնաւ խմբեր ուրիշ հայաբնակ բաղաքների մէջ:

Կ. Պօլսից մեզ գրում են.

«... Ամենէն ցաւալին, վտանգալին ու ահուելին մեր ներքին խորվութիւններն ու երկպառակութիւններն ան, որ կործանարար են մեր աշխային գոյութեան: Չարաբաստիկ վիճակ. Հայ տղայք, Հայ աշակերտք Հայ վարժարանաց կապըս-

տամրին այդ վարժարաններու և նոյն իսկ իրենց անձերու գոյութիւն տուող Հայ կրօնին և Հայ եկեղեցւոյ դէմ: Այն շատ զարհուրելի է և շատ վտանգաւոր բայց ես կարծեմ թէ աշակերտք այնչափ յանցաւոր չեն, որչափ նոցա դասատուներն և մի քանի զէվզէկ հոգեւրականներն որ ինքինքնին լուսաւորեալ ցուցանել կուզեն անկրօնութեան աղօտ և աղտոտ լոյսերով... Այդ անլոյս աչքեր չեն տեսներ որ՝ աշխարհի մէջ առաջին համարուող ազգ մը, թագաւորութիւն մը կայ, որ իւր բոլոր դօրութիւնն ու կարողութիւնը իւր Քրիստոնէական կրօնին կը պարտի, հաւատարիմ ծառայութեամբ առ Աստուած և առ ընդհանուր մարդկութիւնն, Անգլիացին է այդ ազգը, որ ջերմեռանդ աստուածպաշտութեամբ իւր դպրոցներն ու վարժարաններն, ճեմարաններն ու համալսարաններն ունի, և կրօնական կրթութեան հետ գիտութեան ամեն ճիշերու մէջ կը յառաջադիմէ:

Ես այս կողմ ափ մը ժողովուրդ, ցրուած՝ աշխարհի ամեն կողմ, աղքատ ամեն բանով, և աղքատացած վերահաս չարիւներով, օրըստօրէ կը թուլանայ իր հաւատքէն, իր եկեղեցիէն, և Աստուածպաշտութենէն, չեմ զիտեր անոնց տեղը ի՞նչ դնելու յուսով...»:

ՀԵՆՐԻԿ ԻԲՍԷՆ

Մայիսի 10-ին Քրիստինիայից հեռագիրը գուժեց Հենրիկ Իբսէնի մահը: Ժամանակակից կեանքի ամենախոշոր անուններից մէկն է սա, որ կազմում է ոչ միայն իր հայրենիք Նորվէկիայի փառքը, այլ և նորագոյն դրական աշխարհի զարդը: Մեծ տաղանդ էր Իբսէն և նրա մահով նատուրալիզմը կուցնում է իր երեք միւներից երկրորդը: Առաջինը՝ Զօլան վախճանուել է դեռ 1902 թուին. իսկ երկրորդը՝ Եասնայա Պօլեանի բնակիչ ծերունի և. Տօլսոոյ դեռ շարունակում է իր յամառ կոիւը ծերութեան դէմ:

Քրիստինիայից ոչ այնքան հեռու փոքրիկ Սկիէնը այն բախտաւոր քաղաքն է, ուր ծնուել է Հենրիկ Իբսէնը, 1828-ի մարտի 20-ին: «Իբսէնի բնաւորութեան մէջ Նորվէկական արիւնը՝ անմիջական ներգործութիւն չի ունեցել», նկատում է իրաւացի կերպով Սգէրը, որովհետեւ Իբսէնի ծագումը Նորվէկական չէր: Մայրը գերմանուհի էր. իսկ հայրը Դանիայից Նորվէկիա գաղթած մի նաւափարի որդի:

Գեղեցիկ Սկիէնը հիանալի էր փոքրիկ Իբսէնի մանկութեան համար, ուր նա անցնում էր ուրախ ու ապահով կեանք: